

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΜΜΕ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Βρυξέλλες, 25 Ιανουαρίου 2021
REV1 – αντικαθιστά την ανακοίνωση της
18ης Ιανουαρίου 2018

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Την 1η Φεβρουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και κατέστη «τρίτη χώρα»¹. Η συμφωνία αποχώρησης² προέβλεπε μεταβατική περίοδο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η συμφωνία αποχώρησης προέβλεπε επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις, διατάξεις διαχωρισμού στο τέλος της μεταβατικής περιόδου.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο διαπραγματεύθηκαν συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας, η οποία υπογράφηκε στις 30 Δεκεμβρίου 2020³ και εφαρμόζεται προσωρινά από την 1η Ιανουαρίου 2021⁴.

Υπενθυμίζεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ειδικότερα στους οικονομικούς φορείς, η νομική κατάσταση που ισχύει μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, λαμβανομένης υπόψη της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας (μέρος Α κατωτέρω). Στην παρούσα ανακοίνωση εξηγούνται επίσης ορισμένες σχετικές διατάξεις διαχωρισμού της συμφωνίας αποχώρησης (μέρος Β κατωτέρω).

Σημείωση:

Η παρούσα ανακοίνωση δεν αφορά τους κανόνες της ΕΕ σχετικά με:

- τις συμβάσεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ·
- τον ΦΠΑ επί αγαθών και υπηρεσιών.

¹ Τρίτη χώρα είναι μια χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

² Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7 («συμφωνία αποχώρησης»).

³ Συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, αφετέρου, ΕΕ L 444 της 31.12.2020, σ. 14.

⁴ ΕΕ L 1 της 1.1.2021, σ. 1.

A. ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Από την 1η Ιανουαρίου 2021, οι κανόνες της ΕΕ στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων⁵ δεν ισχύουν πλέον ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού, με την επιφύλαξη του τμήματος Β της παρούσας ανακοίνωσης.

Οι οικονομικοί φορείς από το Ηνωμένο Βασίλειο που ενδιαφέρονται για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ή που συμμετέχουν σε αυτές, θα έχουν το καθεστώς οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε τρίτη χώρα όσον αφορά την πρόσβασή τους στην αγορά δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ.

Ωστόσο, το Ηνωμένο Βασίλειο προσχώρησε στη συμφωνία του ΠΟΕ περί δημοσίων συμβάσεων προμηθειών την 1η Ιανουαρίου 2021. Στο πλαίσιο της εν λόγω συμφωνίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν αναλάβει αμοιβαίες δεσμεύσεις να παρέχουν σε ορισμένους φορείς, αγαθά και υπηρεσίες του άλλου μέρους πρόσβαση σε ορισμένες ευκαιρίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Επιπλέον, ο τίτλος VI του πρώτου τομέα του δεύτερου μέρους της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας προβλέπει πρόσθετες αμοιβαίες δεσμεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε ευκαιρίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

1. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΕ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι οικονομικοί φορείς, τα αγαθά και οι υπηρεσίες του Ηνωμένου Βασιλείου θα έχουν δίκαιη και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στις ευκαιρίες της αγοράς που καλύπτονται από τις δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας του ΠΟΕ περί δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και στο πλαίσιο της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας⁶.

Οι εν λόγω δεσμεύσεις της ΕΕ καλύπτουν την προμήθεια αγαθών και ορισμένων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των κατασκευαστικών υπηρεσιών, οικονομικής αξίας ίσης ή μεγαλύτερης από τα κατώτατα όρια⁷ που καθορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση, από τους ακόλουθους φορείς:

- όλους τους κεντρικούς και τοπικούς φορείς·
- τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου· και

⁵ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, βλ. https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation_en.

⁶ Οι οικονομικοί φορείς, τα αγαθά και οι υπηρεσίες της ΕΕ θα έχουν δίκαιη και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε ευκαιρίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο της συμφωνίας του ΠΟΕ περί δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και στο πλαίσιο της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας.

⁷ Τα εν λόγω κατώτατα όρια είναι τα ίδια με εκείνα που εφαρμόζονται βάσει των οδηγιών της ΕΕ στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων.

- τους δημόσιους φορείς, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις με αποκλειστικά ή ειδικά δικαιώματα, που δραστηριοποιούνται στους ακόλουθους τομείς υπηρεσιών κοινής ωφέλειας: ύδρευση, ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο και θέρμανση, λιμένες, αερολιμένες, αστικές μεταφορές και σιδηρόδρομοι.

Η πρόσβαση αυτή βασίζεται στους κανόνες της συμφωνίας του ΠΟΕ περί δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας, η οποία προβλέπει για τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους προμηθευτές του Ηνωμένου Βασιλείου που καλύπτονται από τη συμφωνία εξίσου ευνοϊκή μεταχείριση με εκείνη που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση στα δικά της αγαθά, υπηρεσίες και προμηθευτές.

2. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΕ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

2.1. Γενικοί κανόνες

Όσον αφορά τις συμβάσεις που δεν καλύπτονται από τις δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας του ΠΟΕ περί δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και στο πλαίσιο της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας⁸, οι οικονομικοί φορείς από το Ηνωμένο Βασίλειο θα έχουν το ίδιο καθεστώς με όλους τους άλλους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτη χώρα με την οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει συνάψει συμφωνία που να προβλέπει το άνοιγμα της αγοράς δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ. Επομένως, υπόκεινται στους ίδιους κανόνες με κάθε υποψήφιο τρίτης χώρας. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στις «Κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή προσφερόντων και αγαθών από τρίτες χώρες στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ»⁹, «*οι οικονομικοί φορείς από τρίτες χώρες, οι οποίες δεν έχουν συνάψει συμφωνία για το άνοιγμα της αγοράς δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ ή των οποίων τα αγαθά, οι υπηρεσίες και τα έργα δεν καλύπτονται από σχετική συμφωνία, δεν έχουν εξασφαλισμένη πρόσβαση σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων στην ΕΕ και μπορούν να αποκλειστούν*».

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 85 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, που διέπει τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για την αγορά προμηθειών από φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών

⁸ Οι δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας του ΠΟΕ περί δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και στο πλαίσιο της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας δεν καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: συμβάσεις αξίας μικρότερης από τα κατώτατα όρια· συμβάσεις όλων των υπηρεσιών οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στις δεσμεύσεις που απορρέουν από τις εν λόγω συμφωνίες (όπως υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης), συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών, συμβάσεις δημοσίων φορέων, δημόσιων επιχειρήσεων και ιδιωτικών επιχειρήσεων με ειδικά και αποκλειστικά δικαιώματα σε ορισμένους τομείς υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (ταχυδρομικές υπηρεσίες, εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου και αναζήτηση ή εξόρυξη άνθρακα ή άλλων στερεών καυσίμων), συμβάσεις στον τομέα της άμυνας και συμβάσεις των περισσότερων θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ (εκτός από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης).

⁹ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/36601>

και των ταχυδρομικών υπηρεσιών¹⁰, οι προσφορές που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τέτοιου είδους συμβάσεις μπορεί να απορρίπτονται αν το μέρος των προϊόντων καταγωγής τρίτων χωρών με τις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει συνάψει συμφωνία που να εξασφαλίζει αντίστοιχη και ουσιαστική πρόσβαση των ενωσιακών επιχειρήσεων στις αγορές των εν λόγω τρίτων χωρών υπερβαίνει το 50 % της συνολικής αξίας των προϊόντων που συνιστούν την εν λόγω προσφορά. Ακόμη και όταν οι προσφορές αυτές δεν απορρίπτονται, δεν οδηγούν στην ανάθεση σύμβασης εάν έχει υποβληθεί ισοδύναμη προσφορά όπου η αναλογία των προϊόντων καταγωγής τρίτων χωρών είναι μικρότερη από 50 %. Ως εκ τούτου, οι προσφορές σε αυτό το είδος συμβάσεων της ΕΕ, δηλαδή συμβάσεις που δεν καλύπτονται από τις δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας του ΠΟΕ περί δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και στο πλαίσιο της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας, που παρέχουν προϊόντα τα οποία σε ποσοστό άνω του 50 % είναι καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου και άλλων τρίτων χωρών, μπορεί να απορρίπτονται ή να μην οδηγούν σε ανάθεση σύμβασης.

2.2. Ειδικοί κανόνες στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας

Όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 18 της οδηγίας 2009/81/EK που διέπει τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας¹¹, τα κράτη μέλη της ΕΕ θα διατηρήσουν την εξουσία να αποφασίζουν αν οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς τους μπορούν να επιτρέπουν ή όχι σε οικονομικούς φορείς από τρίτες χώρες να συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας. Επομένως, οι οικονομικοί φορείς από το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να αποκλείονται από την υποβολή προσφορών για συμβάσεις άμυνας και ασφάλειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον, το άρθρο 22 της οδηγίας 2009/81/EK προβλέπει ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ αναγνωρίζουν τις διαπιστεύσεις ασφαλείας που θεωρούν ισότιμες με εκείνες που εκδίδουν σύμφωνα με τη δική τους νομοθεσία. Από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου τα κράτη μέλη της ΕΕ δεν θα είναι πλέον υποχρεωμένα να αναγνωρίζουν τις διαπιστεύσεις ασφαλείας που έλαβε ένας οικονομικός φορέας στο Ηνωμένο Βασίλειο, ακόμη και αν θα μπορούσαν να τις θεωρήσουν ισότιμες με τις εθνικές τους διαπιστεύσεις ασφαλείας. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό φορέων που βασίζονται σε διαπίστευση ασφαλείας του Ηνωμένου Βασιλείου από τις ενωσιακές διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας.

B. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ

Ο τίτλος VIII του τρίτου μέρους της συμφωνίας αποχώρησης ρυθμίζει τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που βρίσκονταν σε εξέλιξη στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Το άρθρο 76 της συμφωνίας αποχώρησης ορίζει ότι οι διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που κινήθηκαν από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στο Ηνωμένο

¹⁰ ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243.

¹¹ ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76.

Βασίλειο ή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και οι οποίες δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2020, εξακολουθούν να διεξάγονται, έως την ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ που διέπει τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Ως εκ τούτου, οι οικονομικοί φορείς από το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθούν να ωφελούνται από την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων όσον αφορά τις εν λόγω εν εξελίξει διαδικασίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και αντιστρόφως.

Επιπλέον, οι αναθέτουσες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου ή οι αναθέτοντες φορείς από το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να συνεχίσουν να ζητούν τη δημοσίευση προκηρύξεων και ανακοινώσεων, όσον αφορά τις εν λόγω διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη στις 31 Δεκεμβρίου 2020, από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην TED (Tenders Electronic Daily), την ηλεκτρονική έκδοση του «Συμπληρώματος της Επίσημης Εφημερίδας» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αφορά ειδικά τις ευρωπαϊκές δημόσιες συμβάσεις.

Το άρθρο 77 της συμφωνίας αποχώρησης ορίζει ότι οι διαδικασίες προσφυγής που προβλέπονται από τους κανόνες της ΕΕ στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που βρίσκονταν σε εξέλιξη στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ
Γενική Διεύθυνση Αμυντικής Βιομηχανίας και Διαστήματος
Γενική Διεύθυνση Εμπορίου